

טיוטת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (תיקון מס' __), התשפ"ג-2023

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

- א. לאשר את טיוטת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי) (תיקון מס' __), התשפ"ג-2023, המצ"ב.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

מזה מספר שנים פועלת מדינת ישראל להצטרפות לתכנית הפטור מאשרות (Visa Waiver Program - VWP) אשר תאפשר לאזרחי ישראל כניסה לארצות הברית ללא הנפקת אשרה. לפי החוק הפדרלי בארצות הברית, אחד מן הרכיבים הנדרשים כתנאי להצטרפות לתכנית הוא חתימה על הסדר להגברת שיתוף מידע בין המדינות בנושאי איומים לביטחון ורווחת הציבור האמריקני (Immigration and Nationality Act, Section 217). רכיב זה מתווסף למספר רכיבים נוספים אשר ארצות הברית דורשת ממדינות לעמוד בהם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות.

תחת דרישה זו קובעת המדיניות העדכנית של ארצות הברית כי על ישראל לחתום על הסכם לשיתוף פעולה במאבק בפשיעה חמורה וטרור (Agreement On Enhancing Cooperation in Preventing and Combating Serious Crime and Terrorism – PCSC Enhanced Border Security) ועל מזכר לשיתוף פעולה לחיזוק ושמירה על ביטחון גבולות (Arrangement – EBSA) (להלן ביחד: "ההסדרים"). מטרת הסכם ה-PCSC היא להסדיר שיתוף פעולה בין גורמי אכיפת חוק, במסגרתו יועבר מידע פלילי וביומטרי בין הצדדים, בנוגע לאנשים אשר הועמדו לדין או הורשעו בעבירות חמורות, במטרה למנוע פשיעה חמורה לרבות טרור. מטרת מזכר ה-EBSA היא לחזק את שיתוף הפעולה בין המדינות במטרה לחזק את ביטחון הגבולות, בהקשרי הגירה, על רקע מעורבות בפשיעה חמורה וטרור.

ישראל מקיימת מזה מספר שנים משא ומתן לכריתת הסדרים אלה. ביום 2 במרץ 2022, נחתם מזכר ה-EBSA וביום 7 ביולי 2022, נחתם הסכם ה-PCSC. כמפורט בכל אחד מההסדרים, או במסמכים הנלווים להם, יחל יישומו של הסכם ה-EBSA או יכנס הסכם ה-PCSC לתוקף, רק לאחר מתן הודעה על ידי כל צד כי הושלמו הצעדים הפנימיים הנדרשים לשם כך. זאת, לרבות עדכון כי מדינת ישראל השלימה את כל הרכיבים האחרים אשר היא נדרשת להם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות לארצות הברית, כולל השלמת תיקוני החקיקה הנדרשים.

על פי ההסדרים יוקם מנגנון חילופי מידע סדור בין הצדדים על בסיס שאילתות והשוואת טביעות אצבעות ביומטריות המצויות בידי צד להסדרים אל מול מאגרים מדינתיים של הצד האחר. בראשיתו, יכלול המנגנון השוואה בין נתוני טביעת אצבעות באמצעות מערכת ממוחשבת. כך, לגבי שאילתות המועברות על ידי ארצות הברית - ככל שהשוואה זו תעלה התאמה בין נתוני טביעת האצבעות שנמסרו באמצעות המערכת על ידי רשויות ארצות הברית לבין נתוני טביעת אצבעות המצויים במאגר, ובהתקיים תנאים נוספים, יועברו פרטי זיהוי של אדם אשר לגביו נמצאה התאמה, בהתאם לקבוע בכל אחד מההסדרים. תחת הסכם ה-PCSC, בהמשך למציאת התאמה במערכת הממוחשבת, תוכל ארצות הברית אף לבקש העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת האצבעות של אדם. המידע שיימסר מצד ישראל, יהא מידע ממאגר טביעות האצבע המנוהל בידי משטרת ישראל, בהתאם להוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק החיפוש בגוף"), ומידע פלילי המנוהל בהתאם לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט – 2019 (להלן: "חוק המידע הפלילי").

ההסדרים מאפשרים חילופי מידע בכפוף למגבלות אלו: חילופי המידע יהיו רק לתכליות המפורטות בהסדרים; רק בקשר לרשימת עבירות חמורות אשר פורטו בנספחים שצורפו

להסדרים; וכן, יהיו כפופים לתנאים שנקבעו בהסדרים, בין היתר באשר לאגירתו והעברתו של המידע לגורמים נוספים.

יישומם של חלק מהתנאים שנקבעו במסגרת ההסדרים, הכוללים דרישה ממדינת ישראל לבצע פעולות והעברת מידע ממאגר טביעות האצבע המשטרתי, כמו גם העברת מידע פלילי, הנוגע בעיקרו לאזרחי ישראל ותושביה, אינו עולה בקנה אחד עם החוק הישראלי בנוסחו כיום. על מנת לאפשר את יישום ההסדרים, ובתוך כך את הסדרת אופן מסירת המידע, בהתאם לקבוע בהם, מוצע לערוך תיקון לחוק החיפוש בגוף ותיקון עקיף לחוק המידע הפלילי.

ראשית, מוצע לערוך תיקון לחוק החיפוש בגוף, כולל הוספת סעיף ייעודי ליישום ההסדרים, אשר יאפשר שימוש במאגר טביעות האצבע המשטרתי, העברת מידע מן המאגר, וביצוע פעולות הנוגעות למידע ובכלל זה: עריכת השוואה בין נתוני זיהוי המצויים בידי ארצות הברית, שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, לבין נתונים מסוג זה המצויים במאגר טביעות האצבע המשטרתי, באמצעות מערכת ממוחשבת; העברה אוטומטית של מענה בדבר תוצאת ההשוואה לידי גוף ממשלתי שייקבע (כעת הבולשת הפדראלית (ה-FBI)) או המשרד לביטחון מולדת של ארצות הברית או מי שהוסמך לכך מטעם כמפורט בהסדרים; העברת פרטי הזיהוי של אדם שנתוניו מצויים במאגר ונמצאה בעניינם התאמה, על ידי משטרת ישראל, לגופים בארצות הברית המנויים בהסדרים, באמצעות גוף ממשלתי כפי שפורט בהסדרים, ובתנאי שהתקיימו תנאים נוספים הנוגעים לקיום פרט רישום פלילי בעבירות ובתנאים כמפורט בהסדרים; העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של האדם, על ידי משטרת ישראל לידי המדינה או הגוף כאמור, בהתקיים התנאים להעברת פרטי הזיהוי של אדם כמתואר לעיל, ובתנאי שהמידע נדרש לצורך יישום ההסכם, לצורך חקירה, מניעה או סיכול של עבירה מסוג פשע חמור המוגדרת בהסכם, וכן לצורך אימות זהותו של אדם. יובהר כי העברת נתוני הזיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, כאמור, תתאפשר רק במסגרת תנאי הסכם ה-PCSC ולתכליותיו, ולא במסגרת מזכר ה-EBSA.

בהמשך להעברת המידע כמפורט לעיל, מוצע לערוך תיקון לחוק המידע הפלילי, שיאפשר מסירת מידע פלילי מהמרשם הפלילי לידי גוף ממשלתי בארצות הברית, ללא צורך בעמידה בתנאים הקבועים בחוק הקיים ביחס להעברת המידע כאמור, כגון תכלית השימוש במידע והעברתו לגורם אחר בתוך המדינה הזרה. זאת, במקרים בהם המידע הפלילי של אדם מועבר בהמשך להעברת מידע בעניינו לפי ההסדרים.

קיימת דחיפות בקידום החוק המוצע, נוכח עמדת ארה"ב, לפיה על מנת שישראל תהפוך למועמדת רשמית לתכנית הפטור מוויזה בחודש אפריל 2023, מועד קשיח בתכנית הפטור האמריקאית, עליה להשלים את הליך החקיקה, וזאת לפי דרישה מפורשת אמריקאית, עד סוף מושב הכנסת הנוכחי. על כן, ומשום שוועדת השרים לענייני חקיקה, אשר הוקמה ביום 15.1.2023, לא צפויה להתכנס בשבוע הבא (שתחילתו ביום 5.2.2023), מוצע כי הממשלה תאשר את טיוטת החוק. כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא צפויה השפעה על משק המדינה.

תקציב

יישום הוראות החוק כרוך בהוראות תקציביות להקמת המערכת הממוחשבת והעברת המידע בהתאם למנגנון המוצע. נוכח לוחות הזמנים ועל מנת לאפשר נקיטת אמצעים דחופים הקצה משרד האוצר למשרד לביטחון לאומי סכום של 7 מיליון ש"ח כתוספת לתקציב ההמשכי. יתרת תוספת המשאבים הנדרשת תידון ותסוכם במסגרת דיוני התקציב לשנת 2023-2024, כאשר המשרד לביטחון לאומי התחייב לתעדף נושא זה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא צפויה השפעה על תקנים במשרדי הממשלה וברשויות אחרות.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

השר לביטחון לאומי אישר את העלאת הצעת ההחלטה לממשלה.
לשר הפנים אין התנגדות להצעה.
שר החוץ מסכים להצעת ההחלטה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין החלטות קודמות בעניין תיקון חקיקה זה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועצת המשפטית של משרד המשפטים היא כי אין מניעה משפטית בהעלאת ההצעה (ראו חוות דעת מצורפת).

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית.
תחום פעולה עיקרי:

מגיש: שר המשפטים

י"א בשבט התשפ"ג
02 בפברואר 2023

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), (תיקון מס' __), התשפ"ג-2023.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

מזה מספר שנים פועלת מדינת ישראל להצטרפות לתכנית הפטור מאשרות (Visa Waiver Program - VWP) אשר תאפשר לאזרחי ישראל כניסה לארצות הברית ללא הנפקת אשרה. לפי החוק הפדרלי בארצות הברית, אחד מן הרכיבים הנדרשים כתנאי להצטרפות לתכנית הוא חתימה על הסדר להגברת שיתוף מידע בין המדינות בנושאי אימים לביטחון ורווחת הציבור האמריקני (Immigration and Nationality Act, Section 217). רכיב זה מתווסף למספר רכיבים נוספים אשר ארצות הברית דורשת ממדינות לעמוד בהם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות.

תחת דרישה זו קובעת המדיניות העדכנית של ארצות הברית כי על ישראל לחתום על הסכם לשיתוף פעולה במאבק בפשיעה חמורה וטרור (Agreement On Enhancing Cooperation in Preventing and Combating Serious Crime and Terrorism – PCSC), ועל מזכר לשיתוף פעולה לחיזוק ושמירה על ביטחון גבולות (Enhanced Border Security Arrangement – EBSA) (להלן ביחד: "ההסדרים"). מטרת הסכם ה-PCSC היא להסדיר שיתוף פעולה בין גורמי אכיפת חוק, במסגרתו יועבר מידע פלילי וביומטרי בין הצדדים, בנוגע לאנשים אשר הועמדו לדין או הורשעו בעבירות חמורות, במטרה למנוע פשיעה חמורה לרבות טרור. מטרת מזכר ה-EBSA היא לחזק את שיתוף הפעולה בין המדינות במטרה לחזק את ביטחון הגבולות, בהקשרי הגירה, על רקע מעורבות בפשיעה חמורה ובטרור.

ישראל מקיימת מזה מספר שנים משא ומתן לכריתת הסדרים אלה. ביום ה-2 לחודש מרץ 2022, נחתם מזכר ה-EBSA וביום ה-7 לחודש יולי 2022, נחתם הסכם ה-PCSC. כמפורט בכל אחד מההסדרים, או במסמכים הנלווים להם, יחל יישומו של הסכם ה-EBSA או יכנס הסכם ה-PCSC לתוקף, רק לאחר מתן הודעה על ידי כל צד כי הושלמו הצעדים הפנימיים הנדרשים לשם כך. זאת, לרבות עדכון כי מדינת ישראל השלימה את כל הרכיבים האחרים אשר היא נדרשת להם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות לארצות הברית, כולל השלמת תיקוני החקיקה הנדרשים.

על פי ההסדרים יוקם מנגנון חילופי מידע סדור בין הצדדים על בסיס שאילתות והשוואת טביעות אצבעות ביומטריות המצויות בידי צד להסדרים אל מול מאגרים מדינתיים של הצד האחר. בראשיתו, יכלול המנגנון השוואה בין נתוני טביעת אצבעות באמצעות מערכת ממוחשבת. כך, לגבי שאילתות המועברות על ידי ארצות הברית - ככל שהשוואה זו תעלה התאמה בין נתוני טביעת האצבעות שנמסרו באמצעות המערכת על ידי רשויות ארצות הברית לבין נתוני טביעת אצבעות המצויים במאגר, ובהתקיים תנאים נוספים, יועברו פרטי זיהוי של אדם אשר לגביו נמצאה התאמה, בהתאם לקבוע בכל אחד מההסדרים. תחת הסכם ה-PCSC, בהמשך למציאת התאמה במערכת הממוחשבת, תוכל ארצות הברית אף לבקש העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת האצבעות של אדם. המידע שיימסר מצד ישראל, יהא מידע ממאגר טביעות האצבע המנוהל בידי משטרת ישראל, בהתאם להוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק החיפוש בגוף"), ומידע פלילי המנוהל בהתאם לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט – 2019 (להלן:

"חוק המידע הפלילי".

ההסדרים מאפשרים חילופי מידע בכפוף למגבלות אלו: חילופי המידע יהיו רק לתכליות המפורטות בהסדרים; רק בקשר לרשימת עבירות חמורות אשר פורטו בנספחים שצורפו להסדרים; וכן, יהיו כפופים לתנאים שנקבעו בהסדרים, בין היתר באשר לאגירתו והעברתו של המידע לגורמים נוספים. יישומם של חלק מהתנאים שנקבעו במסגרת ההסדרים, הכוללים דרישה ממדינת ישראל לבצע פעולות והעברת מידע ממאגר טביעות האצבע המשטרתי, כמו גם העברת מידע פלילי, הנוגע בעיקרו לאזרחי ישראל ותושביה, אינו עולה בקנה אחד עם החוק הישראלי בנוסחו כיום. על מנת לאפשר את יישום ההסדרים, ובתוך כך את הסדרת אופן מסירת המידע, בהתאם לקבוע בהם, מוצע לערוך תיקון לחוק החיפוש בגוף ותיקון עקיף לחוק המידע הפלילי.

ג. עיקרי החוק המוצע

מוצע לערוך תיקון לחוק החיפוש בגוף, כולל הוספת סעיף ייעודי ליישום ההסדרים, אשר יאפשר שימוש במאגר טביעות האצבע המשטרתי, העברת מידע מן המאגר, וביצוע פעולות הנוגעות למידע ובכלל זה: עריכת השוואה בין נתוני זיהוי המצויים בידי ארצות הברית, שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, לבין נתונים מסוג זה המצויים במאגר טביעות האצבע המשטרתי, באמצעות מערכת ממוחשבת; העברה אוטומטית של מענה בדבר תוצאת ההשוואה לידי ממשלת ארצות הברית או המשרד לביטחון מולדת של ארצות הברית או מי שהוסמך לכך מטעם כמפורט בהסדרים; העברת פרטי הזיהוי של אדם שנתוניו מצויים במאגר ונמצאה בעניינם התאמה, על ידי משטרת ישראל, לידי ארצות הברית, או לגופים בארצות הברית המנויים בהסדרים, באמצעות גוף ממשלתי כפי שפורט בהסדרים, ובתנאי שהתקיימו תנאים נוספים הנוגעים לקיום פרט רישום פלילי בעבירות ובתנאים כמפורט בהסדרים; העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של האדם, על ידי משטרת ישראל לידי המדינה או הגוף כאמור, בהתקיים התנאים להעברת פרטי הזיהוי של אדם כמתואר לעיל, ובתנאי שהמידע נדרש לצורך יישום ההסכם, לצורך חקירה, מניעה או סיכול של עבירה מסוג פשע חמור המוגדרת בהסכם, וכן לצורך אימות זהותו של אדם. יובהר כי העברת נתוני הזיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, כאמור, תתאפשר רק במסגרת תנאי הסכם ה-PCSC ולתכליותיו, ולא במסגרת מזכר ה-EBSA.

בהמשך להעברת המידע כמפורט לעיל, מוצע לערוך תיקון לחוק המידע הפלילי, שיאפשר מסירת מידע פלילי מהמרשם הפלילי לידי ארצות הברית, או גוף ממשלתי בה, ללא צורך בעמידה בתנאים הקבועים בחוק הקיים ביחס להעברת המידע כאמור, כגון תכלית השימוש במידע והעברתו לגורם אחר בתוך המדינה הזרה. זאת, במקרים בהם המידע הפלילי של אדם מועבר בהמשך להעברת מידע בעניינו לפי ההסדרים.

ד. השפעת החוק המוצע על הדין הקיים

יתוקנו סעיפים 11 ו-14 לחוק; יתווסף לחוק סעיף 11טז³, ויתוקן סעיף 15 לחוק המידע הפלילי.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה ובהיבט המנהלי

יישום הוראות החוק כרוך בהוראות תקציביות להקמת המערכת הממוחשבת והעברת המידע בהתאם למנגנון המוצע. נוכח לוחות הזמנים ועל מנת לאפשר נקיטת אמצעים דחופים הקצה משרד האוצר למשטרת ישראל סכום של 7 מיליון ש"ח כתוספת לתקציב ההמשכי. יתרת תוספת המשאבים הנדרשת תידון ותסוכם במסגרת

דיוני התקציב לשנת 2023-2024, כאשר המשרד לביטחון לאומי התחייב לתעדף נושא זה.

ו. עמדות משרדי הממשלה השונים להצעת החוק

טרם נמסרה עמדה סופית של היועץ המשפטי של משרד הפנים, ושל המשרד לביטחון לאומי. הערות שהתקבלו מהמשרד לביטחון לאומי, משרד החוץ והמשטרה, התקבלו והוטמעו בנוסח.

ז. עמדת היועצת המשפטית לממשלה

עמדת המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (פלילי) היא כי אין מניעה לקידום הצעת החוק.

ח. הערות שהתקבלו מהציבור לתזכיר החוק ולא הוטמעו

הערות אלה התייחסו, בתמצית, לעצם ההצדקה לחתימת ההסדרים עם ארצות הברית, ולהוראות ההסדרים כפי שבאו לידי ביטוי בהסדרה החקיקתית. בתוך כך, נגעו ההערות להצדקה להעברת מידע פלילי בעניינו של אזרח, שלא בקשר לבקשה וולנטרית מצדו לקבלת זכויות הגירה, ולתנאים שיחולו על העברת המידע במסגרת ההסדרים. הערות אלה לא הוטמעו בנוסח טיוטת החוק מן הטעם שההסדרים עם ארצות הברית נחתמו זה מכבר, לאחר משא ומתן ממושך מול ממשלת ישראל, ולאחר שאושרו על ידי היועץ המשפטי לממשלה. ישראל מחויבת בהוראות ההסדרים עליהם חתמה, ותיקון החקיקה נועד ליישם מקום בו הם אינם מתיישבים עם החקיקה הקיימת.

ט. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר

טיוטת חוק מטעם משרד המשפטים:

טיוטת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), (תיקון מס' ...), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 11 י'ד בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996¹ (להלן – החוק), בסעיף 11 י'ד(א)(1), אחרי "למטרות האמורות בסעיף 11 ט'ז(א)" יבוא "לרבות במסגרת קיום הסכם או מזכר כאמור בסעיף 11 ט'ז3".

2. הוספת סעיף 11 ט'ז3. אחרי סעיף 11 ט'ז2 לחוק העיקרי יבוא:

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 136 ; ס"ח התשע"ט, עמ' 233.

"שימוש במאגר 11טז3 (א) בסעיף זה -

במסגרת יישום

הסכם שיתוף פעולה

או מזכר שיתוף

פעולה

"ההסכם", או "הסכם שיתוף פעולה" – הסכם בין

ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית של
אמריקה על הגברת שיתוף הפעולה במניעה
של פשיעה חמורה, לרבות טרור, ובמאבק בה
וכולל בין השאר הוראות לעניין העברת פרטי
זיהוי של אדם או נתוני זיהוי שהופקו
מטביעת אצבעות של אדם, לרבות כל מסמך
רשמי הנלווה להסכם הכולל הוראות
כאמור, אשר משקף את הסכמת הצדדים
להסכם לגבי יישומו, ואשר נחתם בידי
הגורמים המוסמכים לכך בממשלת ישראל
ובממשלת ארצות הברית או שנמסר בידי
גורם מוסמך של אחד הצדדים כאמור לגורם
מוסמך של הצד האחר;

"המזכר" או "מזכר שיתוף פעולה" – מזכר בדבר

שיתוף פעולה בין המשרד לביטחון המולדת
של ארצות הברית של אמריקה לבין המשרד
לביטחון הפנים של מדינת ישראל להגברת
שיתוף הפעולה בנושא ביטחון הגבולות
באמצעות חילופי מידע, וכולל בין השאר
הוראות לעניין העברת פרטי זיהוי של אדם,
לרבות כל מסמך רשמי הנלווה למזכר הכולל
הוראות כאמור, אשר משקף את הסכמת
הצדדים למזכר לגבי יישומו, ואשר נחתם
בידי הגורמים המוסמכים לכך בממשלת
ישראל ובממשלת ארצות הברית או שנמסר
בידי גורם מוסמך של אחד הצדדים כאמור
לגורם מוסמך של הצד האחר.

(ב) נחתם הסכם שיתוף פעולה או מזכר שיתוף פעולה, יחולו הוראות סעיף זה מהמועד שבו נכנס ההסכם לתוקף או החלה תקופת יישום המזכר, וכל עוד ההסכם בתוקף או נמשכת תקופת יישום המזכר; השר לביטחון הפנים יודיע, בהודעה ברשומות, על המועד שבו נכנס ההסכם לתוקף או החלה תקופת יישום המזכר.

(ג) על אף האמור בסעיף 11ד, רשאית משטרת ישראל לאפשר לגוף מחוץ לישראל שהוכר לעניין זה מכוח ההסכם או המזכר (בסעיף זה – גוף חוץ מוכר), להזין אל מערכת ממוחשבת המיועדת לכך (בסעיף זה – מערכת ייעודית), בהתאם לאמור בהסכם או במזכר, נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות, המצויים בידי אותו גוף, לשם השוואתם לנתוני הזיהוי הכלולים במאגר בהתאם להוראות סעיף קטן (ד), ובלבד שבהתאם לאמור בהסכם או במזכר, הזנת נתונים לשם השוואה כאמור (בסעיף זה – שאילתה) תבוצע לשם הפקת מידע הנדרש בעבור גוף מסוג הגופים הזכאים לקבלו על פי ההסכם או המזכר (בסעיף זה – גוף זכאי), לצורך אחת מהמטרות שלהלן, לפי העניין:

(1) לעניין מידע הנדרש בעבור גוף מסוג הגופים הזכאים לקבלו על פי ההסכם – לצורך מניעה, גילוי או חקירה של פשיעה חמורה לרבות טרור, ובלבד שהמידע נדרש לשם בירור חשד, ביחס לאדם מסוים, לביצוע עבירה המנויה בהסכם;

(2) לעניין מידע הנדרש בעבור גוף מסוג הגופים הזכאים לקבלו על פי המזכר – לצורך כל אחת מאלה:

(א) מניעה, גילוי או חקירה של פשיעה חמורה לרבות טרור, ובלבד שהמידע נדרש לשם בירור חשד ביחס לאדם מסוים;

(ב) מניעה, גילוי או חקירה של מעשה המהווה עבירה שבשלה אדם אינו זכאי לזכויות הגירה או מועמד להרחקה מהמדינה, לפי חוקי ארצות הברית;

(ג) הקלה על הליך הבירור לגבי אדם המבקש להיכנס לארצות הברית או לקבל זכויות בקשר להגירה, כמפורט במזכר.

(ד) הוזן נתון זיהוי למערכת הייעודית, יחולו הוראות אלה:

(1) תבוצע, באופן אוטומטי, השוואה חד פעמית בין הנתון שהוזן כאמור לבין נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות, המצויים במאגר;

(2) אם נמצאה התאמה בין נתון זיהוי שהוזן למערכת הייעודית לנתון זיהוי כאמור בפסקה (1) המצוי במאגר – ייבדק, באופן אוטומטי, קיומו של אחד מאלה, בעניינו של אדם שנמצאה התאמה כאמור לנתון הזיהוי שלו המצוי במאגר:

(א) פרט רישום פלילי כהגדרתו בחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019² (להלן – חוק המידע הפלילי) בנוגע לעבירות המנויות בהסכם או במזכר ובהתאם לתנאים שנקבעו בהם לגבי אותן עבירות, שטרם חלפה לגביו תקופת ההתיישנות לפי אותו חוק;

(ב) מידע על תיק תלוי ועומד כמשמעותו לפי חוק המידע הפלילי, שהוגש בו כתב אישום בנוגע לעבירות כאמור בפסקת משנה (א) ובהתאם לתנאים כאמור בה;

(3) נמצא לאחר השוואה כאמור בפסקה (1) כי קיימת התאמה בין נתון הזיהוי שהוזן למערכת הייעודית לבין נתון זיהוי מאותו סוג המצוי במאגר, ונמצא בבדיקה כאמור בפסקה (2) כי קיים פרט רישום פלילי או מידע על תיק תלוי ועומד כאמור באותה פסקה (בסעיף זה – תוצאה חיובית לשאילתה), תועבר לגוף החוץ המוכר הודעה על כך שהתקבלה תוצאה חיובית לשאילתה;

(4) נמצא לאחר השוואה כאמור בפסקה (1) כי לא קיימת התאמה בין נתון הזיהוי שהוזן למערכת הייעודית לבין נתון זיהוי מאותו סוג המצוי במאגר, או שנמצא כי קיימת התאמה כאמור, אך לא נמצא בבדיקה כאמור בפסקה (2) כי קיים פרט רישום פלילי או מידע על תיק תלוי ועומד כאמור באותה פסקה, תועבר לגוף החוץ המוכר הודעה על כך שלא התקבלה תוצאה חיובית לשאילתה.

(ה) תוצאת השאילתה כאמור בסעיף קטן (ד)(3) או (4) תועבר אל גוף החוץ המוכר באמצעות המערכת הייעודית, לרבות לשם העברתה לגוף הזכאי שהמידע הופק בעבורו.

(ו) משטרת ישראל רשאית להעביר פרטי זיהוי של אדם, שהתקבלה לגביו תוצאה חיובית לשאילתה, לידי גוף חוץ מוכר לרבות לשם העברתו לגוף הזכאי שהמידע הופק בעבורו, בהתאם להוראות אלה:

(1) העברת פרטי זיהוי לפי סעיף קטן זה, במסגרת יישום ההסכם, תיעשה לבקשת גוף החוץ המוכר;

(2) העברת פרטי זיהוי לפי סעיף קטן זה, במסגרת יישום המזכר, תיעשה באופן אוטומטי.

(ז) התקבלה לגבי אדם תוצאה חיובית לשאילתה, רשאית משטרת ישראל, במסגרת יישום ההסכם, אם ניתן לכך אישור מאת קצין משטרה בכיר, להעביר לידי גוף חוץ מוכר המעוניין בכך נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אותו אדם מתוך המאגר, לשם אימות ההתאמה שנמצאה בהשוואה כאמור בסעיף קטן (ד)(1), והכל למטרה האמורה בסעיף קטן (ג)(1), ובלבד שבהתאם להסכם, אם יימצא כי לא קיימת התאמה בינם לבין נתוני הזיהוי מסוג טביעת אצבעות המצויים בידו, ימחק גוף החוץ המוכר את הנתונים שהועברו כאמור.

(ח) הסמכות להעביר מידע לפי סעיף זה תהיה נתונה למשטרת ישראל בכפוף לכך שעל פי ההסכם או המזכר, העברת מידע מן המאגר לגוף חוץ מוכר, לרבות לשם העברתו לגוף הזכאי שהמידע הופק בעבורו, תותנה בקיום תנאים אלה:

(1) גוף חוץ מוכר, ואם המידע הועבר אליו לשם העברתו לגוף זכאי – הגוף הזכאי (בפסקה זו – מקבל המידע), לא יעשה שימוש במידע אלא למטרה שלשמה הועבר, אלא אם כן אישר קצין משטרה בכיר שימוש אחר;

(2) לעניין מידע המועבר לפי ההסכם –

(א) מקבל המידע יהיה רשאי להעביר את המידע לגוף זכאי אחר, ובלבד שהודיע על כוונתו להעביר את המידע כאמור לקצין משטרה בכיר 72 שעות לפני ההעברה, וקצין המשטרה הבכיר לא התנגד לכך;

(ב) מקבל המידע יהיה רשאי להעביר את המידע לגוף שאינו גוף זכאי אם ניתן לכך אישור מאת קצין משטרה בכיר ובהתאם להוראות סעיף 11טז(א) עד (ג);

(3) לעניין מידע המועבר לפי המזכר – מקבל המידע לא יעבירו למי שאינו גוף זכאי אלא אם כן ניתן לכך אישור מאת קצין משטרה בכיר ובהתאם להוראות סעיף 11טז(א) עד (ג).

(ט) על אף האמור בסעיף קטן (ח)(2)(א), נדרשה העברת המידע כאמור באותו סעיף קטן, בקשר לטרור, לגוף ממשלתי בעל סמכויות למניעת טרור לפי דין ארצות הברית, יהיה מקבל המידע רשאי להעביר את המידע אף בלא מתן הודעה מוקדמת על כך לקצין משטרה בכיר, ובלבד שיידע את קצין המשטרה הבכיר בדבר זהות הגוף ותכלית העברת המידע.

(י) על מידע המועבר לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 11טז(ה).

(יא) משטרת ישראל רשאית, לשם יישום ההסכם, לשמור במערכת הייעודית נתון זיהוי שהתקבלה לגביו תוצאה חיובית לשאילתה, לתקופה שלא תעלה על שבע שנים; השימוש בנתוני הזיהוי השמורים כאמור במערכת הייעודית ייעשה לצורך יישום ההסכם בלבד, ויחולו לעניין שמירתם ואבטחתם ההוראות לפי סעיף 15(ב)(5), בשינויים המחויבים; הגישה לנתונים האמורים תותר רק לשוטרים מהמחלקה לזיהוי פלילי במשטרת ישראל שראש המחלקה האמורה הסמיכם לכך.

תיקון סעיף 14 י 3. בסעיף 14 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) מספר השאילתות שהזין גוף חוץ מוכר למערכת הייעודית בהתאם לאמור בהסכם שיתוף הפעולה, לפי סעיף 11טז(ג), ומספר השאילתות כאמור שהועברה לגביהן הודעה על תוצאה חיובית לגוף החוץ המוכר לפי סעיף 11טז(ד)(3), וכן מספר השאילתות שהוזנו כאמור בהתאם לאמור במזכר שיתוף הפעולה ושהועברה לגביהן הודעה על תוצאה חיובית כאמור; לעניין זה, "הסכם שיתוף הפעולה" ו"מזכר שיתוף הפעולה" – כהגדרתם בסעיף 11טז(א).

תיקון חוק המידע 4. בחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019³, בסעיף 15, אחרי סעיף הפלילי ותקנת השבים

"(ו) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (ה), על העברת מידע פלילי לפי הסכם או מזכר כאמור בסעיף 11טז לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996, בעניינו של אדם שהתקיימו לגביו התנאים כאמור בסעיף קטן (ד)(3) של הסעיף האמור, יחולו הוראות סעיף קטן (ח) של אותו סעיף."

³ ס"ח התשע"ט, עמ' 301; התשפ"ב, עמ' 329.

דברי הסבר

כללי

מזה מספר שנים פועלת מדינת ישראל להצטרפות לתכנית הפטור מאשרות (Visa Waiver Program - VWP) אשר תאפשר כניסה לארצות הברית ללא הנפקת אשרה. לפי החוק הפדרלי בארצות הברית, אחד מן הרכיבים הנדרשים כתנאי להצטרפות לתכנית הוא חתימה על הסדר להגברת שיתוף מידע בין המדינות בנושאי איומים לביטחון ורווחת הציבור האמריקני (Immigration and Nationality Act, Section 217). רכיב זה מתווסף למספר רכיבים נוספים אשר ארצות הברית דורשת ממדינות לעמוד בהם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות.

תחת דרישה זו קובעת המדיניות העדכנית של ארצות הברית כי על ישראל לחתום על הסכם לשיתוף פעולה במאבק בפשיעה חמורה וטרור (Agreement On Enhancing Cooperation in Preventing and Combating Serious Crime and Terrorism – PCSC Enhanced Border Security Arrangement –) (להלן: "הסכם ה-PCSC" או "ההסכם") ועל מזכר לשיתוף פעולה לחיזוק ושמירה על ביטחון גבולות (EBSA) (להלן: "מזכר ה-EBSA", או "המזכר") (להלן ביחד: "ההסדרים"). מטרת הסכם ה-PCSC היא להסדיר שיתוף פעולה בין גורמי אכיפת חוק, במסגרתו יועבר מידע פלילי וביומטרי בין הצדדים, בנוגע לאנשים אשר הועמדו לדין או הורשעו בעבירות חמורות, במטרה למנוע פשיעה חמורה לרבות טרור. מטרת מזכר ה-EBSA היא לחזק את שיתוף הפעולה בין המדינות במטרה לחזק את ביטחון הגבולות, בהקשרי הגירה, על רקע מעורבות בפשיעה חמורה וטרור.

ישראל מקיימת מזה מספר שנים משא ומתן לכריתת הסדרים אלה. ביום ה-2 לחודש מרץ 2022, נחתם מזכר ה-EBSA וביום ה-7 לחודש יולי 2022, נחתם הסכם ה-PCSC. כמפורט בכל אחד מההסדרים, או במסמכים הנלווים להם, יחל יישומו של הסכם ה-EBSA או יכנס הסכם ה-PCSC לתוקף, רק לאחר מתן הודעה על ידי כל צד כי הושלמו הצעדים הפנימיים הנדרשים לשם כך. זאת, לרבות עדכון כי מדינת ישראל השלימה את כל הרכיבים האחרים אשר היא נדרשת להם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות לארצות הברית, כולל השלמת תיקוני החקיקה הנדרשים.

ההסדרים מקימים מנגנון חילופי מידע סדור בין הצדדים על בסיס שאילתות והשוואת טביעת אצבעות ביומטריות המצויות בידי צד להסדרים אל מול מאגרים מדינתיים של הצד האחר, ומסירת מידע ממאגרים אלה בתנאים ובמגבלות שונות.

בראשיתו, יכלול המנגנון השוואה בין נתוני טביעת אצבעות באמצעות מערכת ממוחשבת (להלן: "מערכת ייעודית"). ככל שהשוואה זו העלתה התאמה בין נתוני טביעת האצבעות שנמסרו באמצעות המערכת על ידי ארצות הברית לבין נתוני טביעת אצבעות המצויים במאגר, ובהתקיים תנאים נוספים הנוגעים למידע פלילי אודות האדם שלנתונו נמצאה ההתאמה (להלן: "תוצאה חיובית לשאילתה") יועברו פרטי הזיהוי של אדם, בהתאם לקבוע בכל אחד מההסדרים. תחת הסכם ה-PCSC, בהמשך לקבלת תוצאה חיובית לשאילתה, תוכל ארצות הברית אף לבקש העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת האצבעות של אדם. מצד ישראל המידע שיימסר יהא מידע ממאגר טביעות האצבע המנוהל בידי משטרת ישראל.

חילופי המידע הקבועים בהסדרים, מוגבלים בכך שתוצאה חיובית לשאילתה שתוזן מול המאגר, תתקבל רק אם קיים ביחס לאדם רישום על הרשעות או כתבי אישום, בעבירות המופיעות ברשימת עבירות חמורות אשר פורטו בנספחים שצורפו להסדרים. כמו כן, חילופי המידע מוגבלים לתכליות המפורטות

בהסדרים, וכפופים לתנאים שנקבעו בהם, בין היתר באשר לאגירתו והעברתו של המידע לגורמים נוספים.

טביעת אצבעות של אדם היא מאמצעי הזיהוי שלו. אמצעי זיהוי אלה, כמו גם נתונים שהופקו מאמצעי זיהוי אלה, המוגדרים בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק החיפוש בגוף" או "החוק"), בסעיף 1 לחוק (להלן: "נתוני זיהוי"), הם נתונים רגישים אשר נטילתם, אגירתם והשימוש בהם, טומנים בחובם חשש לזליגה לגורמים שונים שתביא לפגיעה מוגברת בפרטיות, ולחשש מפני שימוש בהם לרעה.

בשל רגישותו של מידע זה, לצד הכרה בצורך של רשויות אכיפת החוק לעשות שימוש בו לצרכים מוגדרים, מסדיר חוק החיפוש בגוף באופן מקיף ומפורט כללים הנוגעים לנטילה, שימוש, אגירה והעברה של נתוני זיהוי. החוק מגדיר מהן התכליות שלשמן ניתן לעשות שימוש בנתוני הזיהוי, קובע מגבלות ביחס לסוג השימוש, לזהות הגופים המוסמכים לעשות כן, וכולל הוראות שעניינן, בין היתר, שמירת סודיות ואבטחת המידע. כמו כן, כולל החוק הסדרה מובחנת בכל הנוגע לשימוש והעברת המידע לידי גורם זר או מדינה זרה, תוך קביעת מקרים מוגדרים ומצומצמים בהם יתאפשרו העברה ושימוש כאמור. זאת, בשל החשש מפני זליגה של המידע, ושימוש בו לרעה, המתעורר ביתר שאת בנסיבות אלה.

כמו כן מסמך החוק, בסעיף 11ג, את משטרת ישראל לנהל מאגר נתוני זיהוי, אשר יהיה חסוי ולא יימסר ממנו מידע אלא על פי הוראות חוק החיפוש בגוף. מכוח הסמכה זו, ובהתאם לכללים הקבועים בחוק, מנהלת משטרת ישראל מאגר הכולל נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, לרבות מאדם אשר היה מעורב בהליך פלילי כחשוד או נאשם, וכן של מי שהורשע בביצוע עבירה (להלן: "מאגר טביעות האצבע המשטרתי" או "המאגר").

יישומם של חלק מן התנאים שנקבעו במסגרת ההסדרים, הכוללים דרישה ממדינת ישראל לביצוע פעולות והעברת מידע ממאגר טביעות האצבע המשטרתי, כמו גם תנאים שיחולו על מידע שהועבר מהמרשם הפלילי, הנוגע לאזרחי ישראל, וכן, נגישות המידע בארצות הברית לרשויות נוספות שפרטיותן אינם ידועים מראש, אינו עולה בקנה אחד עם החוק הישראלי בנוסחו כיום.

על מנת לאפשר את יישום ההסדרים ובתוך כך את אופן מסירת המידע, בהתאם לקבוע בהסדרים אלה, מוצע לערוך מספר תיקונים לחוק החיפוש בגוף, וכן, תיקון נקודתי לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט – 2019 (להלן: "חוק המידע הפלילי").

התיקונים המוצעים מנוסחים באופן ממוקד על מנת לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בפרטיותם של אזרחי ישראל, תוך קביעה מפורשת כי החריגה מהמגבלות הקבועות בחקיקה הישראלית כיום, תתאפשר לצורך יישום ההסדרים המסוימים בלבד. כל זאת, כפי שיפורט.

להלן יתוארו עיקרי שלביו של תהליך העברת המידע הקבוע בהסדרים ביחס לשאילתות שתשלח ארצות הברית, אותו מוצע להסדיר בחוק החיפוש בגוף ובחוק המידע הפלילי:⁴

שלב 1 – הזנת שאילתה מול מאגר טביעות האצבע המשטרתי:

⁴ לעניין הגדרות המונחים "שאילתה", "גוף מוכר", ו"גוף זכאי", ראו פירוט בדברי ההסבר לפסקה (1) לסעיף 2.

ההזנה תתבצע על ידי גוף חוץ מדינתי שהוכר בהסדרים, ובתנאים להזנת השאילתה הקבועים בהסדרים :

1. הזנת השאילתה תבוצע לצורך התכליות המפורטות בהסדרים, ובכפוף לרשימת העבירות המנויות בהם.
2. המידע שיתקבל במענה לשאילתה מבוקש עבור גוף שהינו "גוף זכאי" על פי ההסדרים.

שלב 2 – השוואה אוטומטית של טביעות האצבע שהוזנו אל מול טביעות האצבע שבמאגר המשטרתי באמצעות המערכת הייעודית :

- הודעה בדבר תוצאה חיובית לשאילתה, תימסר רק אם לאדם שלטביעות אצבעותיו נמצאה התאמה לנתוני זיהוי המצויים במאגר יש פרט רישום פלילי המקיים שני תנאים מצטברים :
 1. הוא נוגע לעבירה ברשימת עבירות חמורות המפורטות בהסדרים.
 2. ביחס לפרט זה טרם חלפה תקופת ההתיישנות או שמדובר בתיק תלוי ועומד שהוגש בו כתב אישום.
- מסירת הודעה על תוצאת השאילתה תתבצע באופן אוטומטי באמצעות המערכת הייעודית. ההודעה תימסר לגוף חוץ מדינתי מוכר, המנוי בהסכם או המזכר.

שלב 3 – העברת פרטי זיהוי ונתוני זיהוי :

- במסגרת מזכר ה- EBSA – העברת פרטי זיהוי :

העברת פרטי זיהוי של האדם אליו משויכים נתוני הזיהוי שבעניינם נמצאה התאמה, והתקבלה תוצאה חיובית לשאילתה- שלב זה יתבצע באופן אוטומטי באמצעות המערכת הייעודית, וללא שיקול דעת של משטרת ישראל ; פרטי הזיהוי שיועברו יכללו שם מלא, מגדר ותאריך לידה.
- במסגרת הסכם ה- PCSC – העברת נתוני זיהוי ופרטי זיהוי :

ככל שהתקבלה תוצאה חיובית לשאילתה שהוזנה למערכת הייעודית, יועברו, לבקשת גוף חוץ מדינתי מוכר, נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם ומצויים במאגר לצורך אימות ההתאמה. העברת הנתונים תתבצע באופן שאינו אוטומטי, ותהיה כפופה לבחינה ואישור של קצין משטרה בכיר, ובהתאם לדין הישראלי.

לאחר העברת נתוני הזיהוי, וככל שאומתה ההתאמה בין נתוני הזיהוי שהועברו לידי גוף ממשלתי בארצות הברית לבין נתוני הזיהוי המצויים בידי, יועברו, לבקשת אותו גוף, פרטי זיהוי של האדם אליו משויכים נתוני הזיהוי שבעניינם נמצאה התאמה - שלב זה יתבצע באופן שאינו אוטומטי, אך ללא שיקול דעת של משטרת ישראל.

שלב 4 – העברת מידע מהמרשם הפלילי :

ביחס לאדם שהתקבלה בעניינו תוצאה חיובית לשאילתה (כלומר, אדם שלטביעות אצבעותיו נמצאה התאמה לנתוני זיהוי במאגר, ויש בעניינו פרט רישום פלילי המקיים את התנאים המפורטים לעיל) והועברו פרטי הזיהוי שלו, יועבר גם מידע מהמרשם הפלילי המנוהל על ידי משטרת ישראל. אף שלב זה יתבצע באופן שאינו אוטומטי, לבקשת הגוף החוץ מדינתי המוכר שהזין את השאילתה.

סעיף 1

מוצע לערוך תיקון לסעיף 11(א1)(1) לחוק החיפוש בגוף. בנוסחו הנוכחי, קובע הסעיף כי משטרת ישראל רשאית לערוך השוואה חד פעמית בין נתוני זיהוי שהתקבלו מגוף משטירתי או מגוף מקביל לו מחוץ למדינת ישראל, אף אם היא אינה רשאית לכלול נתונים אלה במאגר, לבין נתוני הזיהוי שבמאגר, ובלבד שהנתונים התקבלו למטרות האמורות בסעיף 11טז(א), וההשוואה נערכת לשם מטרות אלה. המטרות המפורטות בסעיף 11טז(א) כוללות שימוש במידע שבמאגר לצורך חקירת עבירה, לרבות חקירה לצורכי חילוט רכוש, ולצורך הליך פלילי; לצורך מניעת ביצוע עבירות או סיכולן; לצורך אימות או בירור זהותם של אדם או של גופה, שזהותם אינה ידועה או מוטלת בספק, ולצורך איתור נעדרים או שבויים; וכן לצורך מחקר בקשר למטרות האמורות.

תכליות ההסדרים, וחילופי המידע במסגרתם, אינן נמנות עם התכליות הקבועות בסעיף 11טז(א). לכן, מוצע לערוך תיקון לסעיף 11(א1)(1) לחוק החיפוש בגוף, כך שיקבע כי השוואה כאמור בו תתאפשר גם במסגרת קיום ההסדרים.⁵ התיקון המוצע יאפשר לרשויות מדינת ישראל על פי ההסדרים, ובכלל זה משטרת ישראל, לעשות שימוש במידע שיתקבל מהמדינה האחרת, קרי, ארצות הברית, או גוף ממשלתי באותה מדינה, בדרך של השוואה בין נתוני זיהוי מסוג טביעת אצבעות של אדם, שהועברו אליה מן המדינה האחרת במסגרת ההסדרים, לבין מאגר נתוני הזיהוי המנוהל על ידי משטרת ישראל.

סעיף 2 מוצע לקבוע בחוק החיפוש בגוף את סעיף 11טז3. סעיף 11טז2 לחוק, נוגע למסירת מידע מהמאגר למדינה אחרת או לגוף מחוץ לישראל, וקובע את התנאים למסירת המידע, סוג המידע שיועבר לידי גופים שונים, תכליות העברת המידע ואופן העברתו. סעיף 11טז2(א) לחוק, קובע את התנאים בהם משטרת ישראל רשאית למסור מידע מהמאגר לידי מדינה אחרת או לידי גוף מחוץ לישראל המנוי בתוספת השנייה לחוק. על פי הסעיף, מסירת מידע מהמאגר לידי מדינה אחרת או לידי גוף מחוץ לישראל, שאושר לעניין זה בידי קצין משטרה בכיר, לצורך מילוי תפקידיו, תיעשה בין ביוזמת המשטרה, ובין לפי בקשה מנומקת מאת המדינה או הגוף. כמו כן נדרש שמסירת המידע כאמור תיעשה לצורך תכליות המוגדרות בחוק.

נוכח תכליות ההסדרים, השימוש שנקבע שיעשה במידע שיועבר על פיהם, והתנאים להעברתו, אשר אינם עולים בקנה אחד עם הוראות סעיף 11טז2 לחוק, מוצע להוסיף סעיף ייעודי ליישום ההסדרים אשר יאפשר השוואה לנתוני הזיהוי המצויים במאגר, ולמסירת מידע מן המאגר בהתאם לאמור בהסדרים, ולתכליותיהם. בתמצית, סעיף 11טז3 המוצע, קובע הסמכה לעריכת השוואה, באמצעות מערכת ממוחשבת המיועדת לכך, לנתוני מאגר טביעות האצבע המשטירתי, ומסמך את משטרת ישראל לבצע פעולות המהוות מסירת מידע מן המאגר לידי ארצות הברית, או גוף ממשלתי בה. פעולות אלה כוללות: התקבלות מענה בדבר תוצאות ההשוואה שנערכה באמצעות המערכת האוטומטית לנתוני המאגר; מסירת פרטי הזיהוי של מי שנמצאה התאמה לנתוניו; במסגרת הסכם ה-PCSC, מסירת נתוני זיהוי מסוג טביעת אצבעות מן המאגר של מי שנמצאה התאמה לנתוניו. לעניין התקבלות מענה בדבר תוצאות השאילתה וכן לעניין מסירת

⁵ מטרת הסכם ה-PCSC היא הגברת שיתוף הפעולה בין הצדדים במניעה של פשיעה חמורה, לרבות טרור, ובמאבק בה. עוד נקבע בהסכם כי הליכי השאילתה שנקבעו בהסכם ישמשו רק למניעה, גילוי וחקירה של פשיעה חמורה, לרבות טרור, ורק אם נסיבות מסוימות ותקפות משפטיות המתייחסות לאדם ספציפי מעוררות צורך לברר אצל הצד השני אם אותו אדם עשוי לבצע או ביצע פשיעה חמורה, לרבות טרור. מטרת מזכר ה-EBSA היא לתעד את המדיניות וההליכים אשר המשתתפים למזכר מתכוונים לפעול לפיהם בעת חילופי נתונים אישיים מתאימים הקשורים לחומר ביומטרי, לרבות זה המוכיח קשר בין הפרט לבין: (א) פשעים חמורים לרבות טרור; או (ב) פשעים ההופכים את האדם למסורב כניסה או בר גירוש, כגון פשעים חמורים, לרבות טרור ואיומים אחרים הנוגעים לביטחון הציבור. תחת ההסדרים ייתכן שימוש במידע אף להליכים שאינם פליליים, כגון הליכים הנוגעים לכניסה למדינה או לקבלת הטבות הגירה שונות, או לצורך הליך מנהלי הנלווה להליך פלילי (כגון מניעת כניסה או הרחקה מהמדינה).

פרטי זיהוי, יובהר כי בנסיבות העברת המידע, יש לראות בהעברה זו כמסירת מידע מן המאגר. העברת מידע מן המאגר לפי הסעיף המוצע תותנה בקיומם של תנאים לעניין תכלית השימוש במידע, והעברתו לאחר.

לסעיף קטן (א) מוצע לקבוע, לעניין הסעיף, הגדרה של ההסדרים – הסכם ה-PCSC ומזכר ה-EBSA, באופן שיגדר את תחולת הסעיף לפעולות שיעשו במסגרת ההסדרים המסוימים בלבד. בהגדרת ההסדרים מובהר כי ההסדרים כוללים כל מסמך רשמי המשקף את הסכמת הצדדים להסדרים, לגבי יישומם, ואשר נחתם בידי הגורמים בידי הגורמים המוסמכים לכך בממשלת ישראל ובממשלת ארצות הברית, או שנמסר בידי גורם מוסמך של אחד הצדדים לגורם מוסמך של הצד האחר. יובהר כי מסמך רשמי לא כולל, למשל, התכתבות באי-מייל. הסכם ה-PCSC, יתפרסם בכתבי אמנה, בעוד מזכר ה-EBSA לא יתפרסם בכתבי אמנה. על מנת להנגיש את ההסדרים לציבור, הם יעמדו לעיון הציבור באתר המשרד לביטחון הפנים. יובהר כי בניגוד להסכם ה-PCSC, שקיים לו נוסח רשמי בעברית, למזכר ה-EBSA לא קיים נוסח רשמי בעברית.

לסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע, כי משנחתם הסכם שיתוף פעולה או מזכר שיתוף פעולה, יחולו ההוראות המפורטות בסעיף זה, מהמועד שבו נכנס ההסכם לתוקף או החלה תקופת יישום המזכר, וכל עוד ההסכם בתוקף או נמשכת תקופת יישום המזכר. כך, למעשה, תיקון החקיקה המוצע יכנס לתוקף מידי, אך האפשרות ליישם את מנגנוני חילופי המידע הקבועים בו, מותנית בכך שההסכם נכנס לתוקף והחלה תקופת יישום המזכר. יוער כי הקמת המערכת הממוחשבת (המערכת הייעודית), אשר תשמש להזנת השאילתות, ועריכת ההשוואות ובדיקת התנאים במסגרתן, וכן אשר דרכה תימסר תוצאת השאילתה לגוף החוץ המוכר, מהווה תנאי לכניסה לתוקף של ההסכם, ותחילת תקופת יישומו של המזכר, כך על פי הקבוע בהם. עוד מוצע לקבוע, כי השר לביטחון הפנים יודיע, בהודעה ברשומות, על המועד שבו נכנס ההסכם לתוקף או החלה תקופת יישום המזכר.

לסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע כי משטרת ישראל תהיה רשאית לאפשר לגוף חוץ מדינתי שהוכר מכוח ההסדרים (להלן: "גוף חוץ מדינתי מוכר" או "גוף מוכר"), להזין אל המערכת הייעודית, נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, המצויים בידי אותו הגוף המוכר, לשם השוואתם לנתוני הזיהוי הכלולים במאגר. מוצע לקבוע, כי תנאי למתן האפשרות לגוף החוץ להזין את השאילתה למערכת הייעודית, הוא כי בהתאם לקבוע בהסדרים, הזנת השאילתה תבוצע בהתקיים שני תנאים: ראשית, נדרש כי המידע הצפוי להתקבל כתוצאה מעריכת השאילתה, מבוקש עבור הגוף החוץ מדינתי המוכר, או עבור סוגי הגופים על פי ההסכם או המזכר הבין-לאומי (להלן: "הגוף הזכאי"); שנית, הזנת השאילתה תיעשה לטובת תכלית מוגדרת, המתקיימת ביחס לאדם המסוים שבנוגע לנתוניו מתבצעת השאילתה, כמפורט בסעיף.

לסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע, כי לאחר שהוזן נתון זיהוי למערכת הייעודית, תתבצע באופן אוטומטי השוואה חד פעמית באמצעות המערכת הייעודית, בין הנתון שהוזן לבין נתוני זיהוי מסוג זה המצויים במאגר. ההשוואה תיעשה מול חלקים מסוימים ממאגר טביעות האצבע המשטרתית, ולא יכללו למשל נתוני זיהוי של שוטרים. יובהר, כי עם הזנת נתון הזיהוי בדרך של שאילתה, אל המערכת הייעודית, תיערך ההשוואה אל מול נתוני המאגר באופן אוטומטי, וללא מעורבות של משטרת ישראל במהלך ביצועה. עוד יובהר, כי מתן האפשרות להזין שאילתה אל המערכת, שבעקבותיה תערך השוואה אוטומטית, תיערך על

אף האמור בסעיף 11 לחוק, המגדיר את התנאים לעריכת השוואה לנתוני הזיהוי במאגר.

אם נמצאה התאמה בהשוואה כמתואר, ייבדק בעניינו של האדם – שנמצאה התאמה לנתוני הזיהוי המשוויכים אליו במאגר – אחד מאלה: קיומו של פרט רישום פלילי, כהגדרתו בחוק המידע הפלילי, שטרם חלפה לגביו תקופת ההתיישנות בנוגע לעבירות המנויות בהסכם או במזכר, או, מידע על תיק תלוי ועומד, שהוגש בו כתב אישום. הבדיקה האמורה, תיערך רק בנוגע לפרט רישום או תיק תלוי ועומד כאמור – בעבירות המנויות בהסכם או המזכר, המפורטות בנספחים להסדרים, ותיערך בהתאם לתנאים הקבועים בהסדרים – כך למשל ביחס לחלק מן העבירות ייבדק רק קיומו של פרט רישום פלילי, ובאחרות ייבדק קיומם של פרט רישום וגם מידע על תיק תלוי ועומד. בנספחים להסדרים מפורטות עבירות מסוגים שונים כמו עבירות הלבנת הון, ריגול, נשק, טרור, עבירות הנוגעות להברחת מהגרים ועוד.

על פי המוצע, כתוצאה מעריכת השאילתה, תועבר אל גוף החוץ המוכר, עורך השאילתה, באמצעות המערכת הייעודית, תוצאת השאילתה, לרבות לשם העברתה לגוף הזכאי שהמידע הופק בעבורו. תוצאת השאילתה תועבר כמענה אוטומטי מהמערכת הייעודית המבשר על תוצאה חיובית או תוצאה שלילית לשאילתה (להלן: "תוצאת השאילתה"). הן השאילתה והן קבלת המענה בדבר תוצאת השאילתה, יערכו ללא פרטים מזהים של האדם שבעניינו נערכה.

תוצאת השאילתה תתקבל על פי תוצאת ההשוואה לנתוני המאגר וכן סינון לפי התנאים המוטמעים במערכת שעניינם קיומו של פרט רישום פלילי או קיומו של תיק תלוי ועומד כמפורט בסעיף.

כפי שתואר לעיל, במאגר טביעות האצבע המשטרתי נכללים בין השאר, נתוני זיהוי של מי שהיה מעורב בהליך פלילי כחשוד או נאשם, וכן של מי שהורשע בביצוע עבירה. בדיקת קיומו של פרט רישום פלילי או תיק תלוי ועומד, ביחס לעבירות מסוימות כמפורט לעיל, נועדה לצמצם את גדרי המקרים בעניינם תהיה משטרת ישראל רשאית להעביר את פרטי הזיהוי של אדם אשר נתוני הזיהוי שלו, מסוג טביעת אצבעות, נכללים במאגר. כך, יועברו רק פרטי הזיהוי של מי שקיים בעניינו פרט רישום עדכני במרשם הפלילי, הנוגע לעבירות מסוימות בלבד אשר הוגדרו בנספחים להסדרים, ואשר מתקיימים לגבי פרט רישום זה התנאים כמפורט בהסדרים.

יובהר, כי על פי ההסדרים גוף החוץ המוכר הוא הגוף אשר רשאי מבחינה טכנית להזין את השאילתה ולקבל באופן ישיר מהמערכת את תוצאות השאילתה והפרטים הנוספים. עם זאת, מבחינה מהותית, גוף החוץ המוכר, יכול להזין שאילתה שהמידע שיתקבל ממנה מבוקש עבורו או עבור הגוף הזכאי, אשר יוכל לקבל את המידע שיתקבל מהמערכת באמצעות הגוף המוכר.

הגוף המוכר על פי הסכם ה-PCSC, הוא הבולשת הפדרלית בארצות הברית (Federal Bureau of Investigations - FBI), והגופים הזכאים אליהם ניתן יהיה להעביר את המידע הם: רשות או סוכנות אכיפה פדראלית, מדינתית, מקומית (כולל רשות שבטית) או טריטוריאלית; רשות פדראלית למאבק בטרור; רשות תביעה פדראלית, מדינתית, מקומית, שבטית או טריטוריאלית.

הגוף המוכר על פי מזכר ה-EBSA, הוא המחלקה לביטחון המולדת של ארצות הברית (Department of Homeland Security - DHS), והגופים הזכאים אליהם ניתן יהיה להעביר את המידע הם: רשות או סוכנות אכיפה פדראלית, מדינתית, מקומית (כולל שבטית) או טריטוריאלית; רשות פדראלית למאבק בטרור; רשות תביעה פדראלית, מדינתית, מקומית, שבטית או טריטוריאלית; בנוסף לכך, גם רשות ביקורת גבולות, אשרות או הגירה; ורשות כליאה או הגנת עדים.

הגוף המוכר, ורשימת הגופים הזכאים על פי הסכם ה-PCSC אינם זהים לגוף המוכר ולרשימת הגופים הזכאים על פי מזכר ה-EBSA. מכאן, שהזנת שאילתה במסגרת ההסכם תהיה בהתאם לגוף המוכר ולרשימת הגופים הזכאים המנויים בהסכם, ואילו הזנת השאילתה במסגרת המזכר תהיה בהתאם לגוף המוכר ולרשימת הגופים הזכאים המנויים במזכר.

לסעיף קטן (ו) מוצע לקבוע, כי משטרת ישראל תהא רשאית להעביר לידי גוף חוץ מדינתי מוכר, גם בעבור גוף זכאי שהמידע הופק בעבורו, את פרטי הזיהוי של אדם שהתקבלה לגביו תוצאה חיובית לשאילתה. המאגר כולל נתוני זיהוי המקושרים למספר תעודת הזהות של האדם אליו משויכים הנתונים. באמצעות הזנת מספר תעודת הזהות במערכות מידע שונות, מתקבלים פרטי הזיהוי של האדם, והם מועברים לידי הגוף החוץ מדינתי המוכר. על פי המוצע, העברת פרטי הזיהוי במסגרת ההסכם, תיעשה לבקשת גוף החוץ המוכר ולא באופן אוטומטי ובאמצעות המערכת הייעודית. העברת פרטי הזיהוי במסגרת המזכר, תיעשה באופן אוטומטי, אך פרטי הזיהוי לא בהכרח יועברו בפעילה אחת יחד עם התשובה החיובית לשאילתה, ולא בהכרח יועברו באמצעות אותה מערכת ייעודית דרכה מועברת התשובה לשאילתה.

פרטי הזיהוי שיועברו על פי המזכר, יכללו שם מלא, מגדר, ותאריך לידה של מי שאליו משויכים נתוני הזיהוי שלגביהם נמצאה ההתאמה. בנוסף, בהמשך לאיתור התאמה, תתאפשר העברה של מידע נוסף, כפי שנקבע בהסדרים.

לסעיף קטן (ז) מוצע לקבוע, כי אם התקבלה לגבי אדם תוצאה חיובית לשאילתה, תהיה רשאית משטרת ישראל במסגרת יישום הסכם ה-PCSC, להעביר לידי גוף חוץ מוכר, מידע מסוג נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של האדם זה מתוך המאגר לצורך אימות ההתאמה בין נתוני הזיהוי שנמסרו בשאילתה לנתוני הזיהוי המצויים במאגר, וככל שהמידע נדרש לצורך חקירה, מניעה או סיכול של עבירה מסוג פשיעה חמורה המוגדרת בהסכם.

העברת נתוני זיהוי מסוג טביעת אצבעות של אדם לידי הגוף החוץ מדינתי המוכר, תתאפשר אך ורק ביחס להעברת מידע אשר תבוצע במסגרת הסכם ה-PCSC אשר נחתם לשם מאבק ומניעת פשיעה חמורה לרבות טרור, בהתאם להוראותיו והתכליות שבבסיסו. כמו כן, על פי המוצע, ביחס לנתוני הזיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של האדם זה מתוך המאגר – תהיה משטרת ישראל מוסמכת להעביר את המידע אל גוף החוץ המוכר בלבד.

הליך שאילתה שבעקבותיו תתקבל תוצאה חיובית לשאילתה, מהווה שלב מקדמי והכרחי להעברת נתוני זיהוי מסוג טביעת אצבעות של אדם אל הגוף החוץ מדינתי המוכר, כמוסדר בסעיף. בנוסף, יובהר, כי על פי הסכם ה-PCSC, שתכליתו הגברת שיתוף הפעולה בין הצדדים במניעה של פשיעה חמורה, לרבות טרור ובמאבק בה, הליך השאילתה - המוסדר בסעיפים קטנים (ג), (ד) לסעיף המוצע - ישמש רק לשם מניעה, גילוי וחקירה של פשיעה חמורה, לרבות טרור, וככל שנדרש בירור חשד לביצוע עבירה המנויה בהסכם ביחס לאדם מסוים. מכאן, שהעברת נתוני זיהוי כאמור בפסקה זו, תוכל להיעשות רק בעניינו של מי שנסיבות מסוימות ותקפות משפטיות המתייחסות לאדם זה, עוררו צורך בעריכת השאילתה המקורית, על מנת לברר האם אותו אדם עשוי לבצע או ביצע פשיעה חמורה, לרבות טרור.

עוד מוצע לקבוע כי העברה כאמור בפסקה זו, תהיה כפופה לבחינה ואישור של קצין משטרה בכיר, ובהתאם לדין הישראלי. מכאן, שהעברת המידע כמתואר בסעיף קטן זה, לא תהא אוטומטית. לבסוף, מוצע לקבוע כי העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם מן המאגר, לפי פסקה

זו, תותנה בכך שאם לאחר העברתם, ימצא על ידי גוף החוץ המוכר כי לא קיימת התאמה בינם לבין נתוני הזיהוי מסוג טביעת אצבעות של אדם המצויים בידו, ימחק גוף החוץ המוכר את הנתונים שהועברו.

לסעיפים קטנים (ח) (ט) (י) סעיף 11טז(ב) לחוק החיפוש בגוף קובע, כי העברת מידע לפי סעיף 11טז(א) לחוק תותנה בידי משטרת ישראל בקיומם של תנאים הנוגעים לשימוש, אגירה והעברת מידע מן המאגר לגוף במדינה אחרת או לגוף מחוץ לישראל. תנאים אלה נועדו להבטיח ככל הניתן הגנה על פרטיותו של מי שנתוני הזיהוי שלו מצויים במאגר. סעיף 11טז(ב) לא יחול על העברות המידע כמוצע בהסדרים, והקבוע בהסדרים אינו עולה בקנה אחד עם תנאיו.

מכאן, מוצע לקבוע כי הסמכות להעביר מידע מן המאגר לפי הסעיף, לגוף חוץ מוכר, תותנה בקיומם של תנאים כמפורט בסעיפים קטנים אלה, שעניינם הגבלת תכלית השימוש במידע, והעברתו לאחר. התנאים מבוססים במהותם על התנאים המפורטים בחוק הקיים, בסעיף 11טז(ב), ביחס להעברת מידע לגוף במדינה אחרת או לגוף מחוץ לישראל, בשינויים הנדרשים לשם התאמתם לקבוע בהסדרים.

המחויבות של גוף החוץ המוכר, ואם המידע הועבר אליו לשם העברתו לגוף הזכאי – הגוף הזכאי (להלן: "מקבל המידע") לתנאים המפורטים בסעיף נובעת למעשה ממחויבות מקבל המידע לאמור בהסדרים, הכוללים תנאים אלה.

לסעיף קטן (יא) מוצע לקבוע כי משטרת ישראל תהיה רשאית, לשם יישום ההסכם, לשמור במערכת הייעודית נתון זיהוי שהתקבלה לגביו תוצאה חיובית לשאילתה, לתקופה שלא תעלה על שבע שנים, והשימוש בהם ייעשה אך לצורך יישום ההסכם. תכלית שמירת הנתונים נועדה בין השאר לצורך התגוננות משטרת ישראל מפני תביעות עתידיות, הנוגעות לתוצאות ההשוואה שנערכה לנתוני המאגר, ומסקנותיה. על פי המוצע, הגישה לנתונים האמורים תותר רק לשוטרים מהמחלקה לזיהוי פלילי במשטרת ישראל שראש המחלקה האמורה הסמיכם לכך.

לסעיף 3 מוצע לערוך תיקון לסעיף 14^י לחוק החיפוש בגוף, ולהוסיף סעיף שיקבע דיווח לועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת אחת בשנה על נתונים מספריים בעניין השאילתות. על פי ההסדרים הזנת השאילתות למערכת הייעודית תוגבל ל-1,000 שאילתות בשנה במסגרת ההסכם, ו-1,000 שאילתות בשנה במסגרת המזכר. על מנת לפקח על עמידה במגבלת מספר השאילתות שיכולות להיות מוזנות על ידי ארצות הברית במסגרת ההסדרים, ועל מנת לפקח על השימוש בסעיף ועל תוצאותיו – מוצע לקבוע כי יועבר דיווח ביחס למספר השאילתות שהוזנו למערכת הייעודית על ידי גוף חוץ מוכר, ומספר השאילתות כאמור שהועברה לגביהן תוצאה חיובית לגוף החוץ המוכר, וכל אלה, בסיווג לפי ההסכם והמזכר.

לסעיף 4 חוק המידע הפלילי, מסדיר את ניהול המרשם הפלילי בידי משטרת ישראל ואת מסירת המידע מן המרשם הפלילי לגורמים שונים, תוך קביעת תנאים ומגבלות רבות על מסירה כאמור. בהסדרה זו, מבקש החוק להגדיר את נקודת האיזון הראויה בין הצורך לקיים מאגר מידע פלילי, לשקול מידע הכלול בו בעת קבלת החלטות ולמסרו לגורמים שונים, לצורך הגנה על אינטרסים ציבוריים, לבין תקנת השבים, שעניינה אינטרס השיקום, והצורך לאפשר לאנשים בעלי רישומים פליליים לשוב למוטב ולהשתלב מחדש בחברה, מבלי שכתם הרישום הפלילי ילווה אותם כל חייהם.

חוק המידע הפלילי קובע באילו מקרים ותחת אילו מגבלות, תתאפשר מסירת מידע פלילי מהמרשם הפלילי למדינה זרה או לגוף מחוץ לישראל. הנסיבות בהן מאפשר החוק מסירת מידע פלילי מחוץ לישראל מוגדרות בצורה רחבה יחסית, מתוך כוונה, כך על פי דברי ההסבר לסעיף 15 לחוק המידע הפלילי, לאפשר

שיתוף פעולה בין-לאומי חיוני נדרש, והמשך פעילות שוטפת של יחידות האינטרפול של משטרת ישראל, מתוך הכרה בצורך, במקרים רבים, בהעברת מידע למגוון רחב של גופים הפועלים מחוץ לישראל, לצד הצורך להבטיח, כי ישמר חסיונו של המידע, שהוא מידע רגיש, וכי העברתו תעמוד בתנאים כללים המתחייבים מהעברה כאמור.

בסעיף 15(ג) לחוק המידע הפלילי, נקבע כי משטרת ישראל רשאית למסור מידע מהמרשם הפלילי לידי מדינה זרה או לידי גוף מחוץ לישראל, מבין הגופים המנויים בסעיף, לשם מילוי תפקידיו, בין מיוזמתה ובין לפי בקשה מנומקת מאת המדינה או הגוף. הגורמים אליהם תתאפשר מסירת מידע פלילי מהמרשם כוללים: רשות זרה שהמדינה התחייבה למסור לה מידע במסגרת הסכם או אמנה; רשות מוסמכת זרה כמשמעותה בחוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998, וגוף מהגופים המנויים בתוספת הראשונה לחוק האמור; וגוף מחוץ לישראל המנוי בתוספת החמישית.

בהמשך לכך, סעיף 15(ה) לחוק המידע הפלילי קובע כי מסירת מידע לפי סעיף 15(ג) לחוק המידע הפלילי תותנה בידי משטרת ישראל בהתקיימותם של שלושה תנאים. ראשית, לעניין תכלית השימוש - נדרש כי השימוש במידע יהיה לשם מילוי תפקידיו של הגוף המקבל את המידע ורק למטרה של שמירה על שלום הציבור וביטחונו, (אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן-ניצב ומעלה שימוש למטרה אחרת). שנית, קובע הסעיף כי המידע לא יועבר לגורם אחר בתוך המדינה המקבלת או הארגון המקבל (אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן-ניצב ומעלה את העברתו), אך קובע כי ניתן להעביר את המידע בלא אישור כאמור לגורמים אחרים בתוך המדינה המקבלת או הארגון המקבל לשם המשך הטיפול בחקירה, בהליך או בתיק שלשם נמסר המידע. שלישית, לעניין העברת המידע אל מחוץ המדינה או הגוף מקבלי המידע, קובע הסעיף כי המידע לא יועבר למדינה אחרת או לארגון בין-לאומי אחר, אלא אם כן אישר קצין משטרה בדרגת סגן-ניצב ומעלה את העברתו לגוף מהגופים המפורטים בחוק (בסעיף קטן ג).

על פי ההסדרים, מסירת המידע הפלילי תיעשה בהתאם לקבוע בחוק, ומכאן שזו תיעשה תוך עמידה בתנאים הקבועים בסעיף 15(ג) לחוק המידע הפלילי. עם זאת, ההסכמה לתנאים שיחולו על מידע פלילי שיועבר, כפי שנקבעה במסגרת ההסדרים אינה עולה בקנה אחד עם המגבלות הקבועות בפסקאות (1), (2) לסעיף 15(ה) לחוק המידע הפלילי. זאת, הן ביחס לתכלית השימוש במידע המועבר, והן ביחס להעברת המידע לגורם אחר בתוך המדינה המקבלת את המידע בהעברה הראשית.

לפיכך, מוצע לערוך תיקון לסעיף 15 לחוק המידע הפלילי, במסגרתו יוסף סעיף 15(ו) לחוק שיקבע כי פסקאות (1), (2), לסעיף 15(ה) לחוק המידע הפלילי, המונה את התנאים כמפורט לעיל, לא יחולו לעניין העברת מידע פלילי לפי ההסדרים, כאמור בסעיף 11טז3, לחוק החיפוש בגוף. סיוג תחולתו של סעיף קטן (ה) תהיה רק בעניינו של אדם שהתקבלה בעניינו תוצאה חיובית לשאלתה.

חלף פסקאות (1), (2) לסעיף 15(ה) לחוק המידע הפלילי, מוצע לקבוע כי על העברת מידע פלילי כאמור יחולו הוראות סעיף קטן (ח) לסעיף 11טז3 המוצע, הקובעות כיצד תותנה העברת המידע מן המאגר.



חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), (תיקון מס' __), התשפ"ג-2023.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מזה מספר שנים פועלת מדינת ישראל להצטרפות לתכנית הפטור מאשרות (Visa Waiver Program - VWP) אשר תאפשר לאזרחי ישראל כניסה לארצות הברית ללא הנפקת אשרה. לפי החוק הפדרלי בארצות הברית, אחד מן הרכיבים הנדרשים כתנאי להצטרפות לתכנית הוא חתימה על הסדר להגברת שיתוף מידע בין המדינות בנושאי איומים לביטחון ורווחת הציבור האמריקני (Immigration and Nationality Act, Section 217). רכיב זה מתווסף למספר רכיבים נוספים אשר ארצות הברית דורשת ממדינות לעמוד בהם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות.

תחת דרישה זו קובעת המדיניות העדכנית של ארצות הברית כי על ישראל לחתום על הסכם לשיתוף פעולה במאבק בפשיעה חמורה וטרור (Agreement On Enhancing Cooperation in Preventing and Combating Serious Crime and Terrorism – PCSC), ועל מזכר לשיתוף פעולה לחיזוק ושמירה על ביטחון גבולות (Enhanced Border Security Arrangement – EBSA) (להלן ביחד: "ההסדרים"). מטרת הסכם ה-PCSC היא להסדיר שיתוף פעולה בין גורמי אכיפת חוק, במסגרתו יועבר מידע פלילי וביומטרי בין הצדדים, בנוגע לאנשים אשר הועמדו לדין או הורשעו בעבירות חמורות, במטרה למנוע פשיעה חמורה לרבות טרור. מטרת מזכר ה-EBSA היא לחזק את שיתוף הפעולה בין המדינות במטרה לחזק את ביטחון הגבולות, בהקשרי הגירה, על רקע מעורבות בפשיעה חמורה וטרור.

ישראל מקיימת מזה מספר שנים משא ומתן לכריתת הסדרים אלה. ביום 2 במרץ 2022, נחתם מזכר ה-EBSA וביום 7 ביולי 2022, נחתם הסכם ה-PCSC. כמפורט בכל אחד מההסדרים, או במסמכים הנלווים להם, יחל יישומו של הסכם ה-EBSA או יכנס הסכם ה-PCSC לתוקף, רק לאחר מתן הודעה על ידי כל צד כי הושלמו הצעדים הפנימיים הנדרשים לשם כך. זאת, לרבות עדכון כי מדינת ישראל השלימה את כל הרכיבים האחרים אשר היא נדרשת להם על מנת להצטרף לתכנית הפטור מאשרות לארצות הברית, כולל השלמת תיקוני החקיקה הנדרשים.

על פי ההסדרים יוקם מנגנון חילופי מידע סדור בין הצדדים על בסיס שאילתות והשוואת טביעות אצבעות ביומטריות המצויות בידי צד להסדרים אל מול מאגרים מדינתיים של הצד האחר. בראשיתו, יכלול המנגנון השוואה בין נתוני טביעת אצבעות באמצעות מערכת ממוחשבת. כך, לגבי שאילתות המועברות על ידי ארצות הברית - ככל שהשוואה זו תעלה התאמה בין נתוני טביעת האצבעות שנמסרו באמצעות המערכת על ידי רשויות ארצות הברית לבין נתוני טביעת אצבעות המצויים במאגר, ובהתקיים תנאים נוספים, יועברו פרטי זיהוי של אדם אשר לגביו נמצאה התאמה, בהתאם לקבוע בכל אחד מההסדרים. תחת הסכם ה-PCSC, בהמשך למציאת התאמה במערכת הממוחשבת, תוכל ארצות הברית אף לבקש העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת האצבעות של אדם. המידע שיימסר מצד ישראל, יהא מידע ממאגר טביעות האצבע המנוהל בידי משטרת ישראל, בהתאם להוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), תשנ"ו-1996 (להלן: "חוק החיפוש בגוף"), ומידע פלילי המנוהל בהתאם לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט – 2019 (להלן: "חוק המידע הפלילי").

ההסדרים מאפשרים חילופי מידע בכפוף למגבלות אלו: חילופי המידע יהיו רק לתכליות המפורטות בהסדרים; רק בקשר לרשימת עבירות חמורות אשר פורטו בנספחים שצורפו להסדרים; וכן, יהיו כפופים לתנאים שנקבעו בהסדרים, בין היתר באשר לאגירתו והעברתו של המידע לגורמים נוספים.

יישומם של חלק מהתנאים שנקבעו במסגרת ההסדרים, הכוללים דרישה ממדינת ישראל לבצע פעולות והעברת מידע ממאגר טביעות האצבע המשטרתי, כמו גם העברת מידע פלילי, הנוגע בעיקרו לאזרחי ישראל ותושביה, אינו עולה בקנה אחד עם החוק הישראלי בנוסחו כיום. על מנת לאפשר את יישום ההסדרים, ובתוך כך את הסדרת אופן מסירת המידע, בהתאם לקבוע בהם, מוצע לערוך תיקון לחוק החיפוש בגוף ותיקון עקיף לחוק המידע הפלילי.

ראשית, מוצע לערוך תיקון לחוק החיפוש בגוף, כולל הוספת סעיף ייעודי ליישום ההסדרים, אשר יאפשר שימוש במאגר טביעות האצבע המשטרתי, העברת מידע מן המאגר, וביצוע פעולות הנוגעות למידע ובכלל זה: עריכת השוואה בין נתוני זיהוי המצויים בידי ארצות הברית, שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, לבין נתונים מסוג זה המצויים במאגר טביעות האצבע המשטרתי, באמצעות מערכת ממוחשבת; העברה אוטומטית של מענה בדבר תוצאת ההשוואה לידי גוף ממשלתי שייקבע (כעת הבולשת הפדראלית (ה-FBI)) או המשרד לביטחון מולדת של ארצות הברית או מי שהוסמך לכך מטעמם כמפורט בהסדרים; העברת פרטי הזיהוי של אדם שנתוניו מצויים במאגר ונמצאה בעניינם התאמה, על ידי משטרת ישראל, לידי גופים בארצות הברית המנויים בהסדרים, באמצעות גוף ממשלתי כפי שפורט בהסדרים, ובתנאי שהתקיימו תנאים נוספים הנוגעים לקיום פרט רישום פלילי בעבירות ובתנאים כמפורט בהסדרים; העברת נתוני זיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של האדם, על ידי משטרת ישראל לידי המדינה או הגוף כאמור, בהתקיים התנאים להעברת פרטי הזיהוי של אדם כמתואר לעיל, ובתנאי שהמידע נדרש לצורך יישום ההסכם, לצורך חקירה, מניעה או סיכול של עבירה מסוג פשע חמור המוגדרת בהסכם, וכן לצורך אימות זהותו של אדם. יובהר כי העברת נתוני הזיהוי שהופקו מטביעת אצבעות של אדם, כאמור, תתאפשר רק במסגרת תנאי הסכם ה-PCSC ולתכליותיו, ולא במסגרת מזכר ה-EBSA.

לצורך העברת המידע כמפורט לעיל, מוצע לערוך תיקון לחוק המידע הפלילי, שיאפשר מסירת מידע פלילי מהמרשם הפלילי לידי גוף ממשלתי בארצות הברית, ללא צורך בעמידה בתנאים הקבועים בחוק הקיים ביחס להעברת המידע כאמור, כגון תכלית השימוש במידע והעברתו לגורם אחר בתוך המדינה הזרה. זאת, במקרים בהם המידע הפלילי של אדם מועבר בהמשך להעברת מידע בעניינו לפי ההסדרים.

קיימת דחיפות בקידום החוק המוצע, נוכח עמדת ארה"ב, לפיה על מנת שישראל תהפוך למועמדת רשמית לתכנית הפטור מוויזה בחודש אפריל 2023, מועד קשיח בתכנית הפטור האמריקאית, עליה להשלים את הליך החקיקה, וזאת לפי דרישה מפורשת אמריקאית, עד סוף מושב הכנסת הנוכחי. על כן, ומשום שוועדת השרים לענייני חקיקה, אשר הוקמה ביום 15.1.2023, לא צפויה להתכנס בשבוע הבא (שתחילתו ביום 5.2.2023), מוצע כי הממשלה תאשר את טיוטת החוק. כמו כן, ועל מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לא נמצאו קשיים משפטיים באישור הצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועצים המשפטיים של המשרד הפנים, המשרד לביטחון לאומי ומשרד החוץ אישרו את העלאת הצעת ההחלטה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:
לעמדת היועצת המשפטית למשרד המשפטים אין מניעה משפטית באישור הצעת ההחלטה.

לאה רקונד, עו"ד
היועצת המשפטית למשרד המשפטים

י"א בטבת התשפ"ג
2 בפברואר 2023